

UZASADNIENIE

do wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 24 listopada 2017 roku

/na podstawie art. 423 § 1a k.p.k., wobec treści wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku, uzasadnienie niniejsze zostanie ograniczone do orzeczenia o karze/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. K. w 2013 roku był uczniem Szkoły (...) w K.. Ukończenie szkoły miało nastąpić zgodnie z planem w dniu 31 sierpnia 2015 roku. W związku z tym, decyzją z dnia 26 września 2013 roku organ rentowy przyznał mu prawo do renty rodzinnej od dnia 1 września 2013 roku do dnia 31 sierpnia 2015 roku. Tą samą decyzją zobowiązano D. K. do powiadomienia ZUS o wszystkich okolicznościach mających wpływ na ustanie, zawieszenie albo wstrzymanie wypłaty świadczenia, w tym o zakończeniu kontynuowania nauki. Tymczasem dnia 25 stycznia 2015 roku D. K. został skreślony z listy uczniów szkoły. Mimo tego D. K. nie powiadomił organu rentowego, że nie jest już uczniem i nie przysługują mu świadczenia z tytułu renty rodzinnej. Renta rodzinna nienależnie była dalej mu wypłacana, łącznie w okresie czasu od dnia 25 lutego 2015 roku do dnia 25 sierpnia 2015 roku oraz w okresie od dnia 25 lutego 2016 roku do dnia 25 sierpnia 2016 roku w K. miało to miejsce czternaście razy. W ten sposób D. K. doprowadził Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 18.047,62 zł.

D. K. pozyskał w ten sposób świadczenia pieniężne z ZUS:

- w dniu 25 lutego 2015 roku w kwocie 1.240,09 zł,
- w dniu 25 marca 2015 roku w kwocie 1.276,09 zł.,
- w dniu 25 kwietnia 2015 roku w kwocie 1.276,09 zł.,
- w dniu 25 maja 2015 roku w kwocie 1.276,09 zł.,
- w dniu 25 czerwca 2015 roku w kwocie 1.276,09 zł.,
- w dniu 25 lipca 2015 roku w kwocie 1.276,09 zł.,
- w dniu 25 sierpnia 2015 roku w K. w kwocie 1.276,09 zł.,
- w dniu 25 lutego 2016 roku w K. w kwocie 1.276,09 zł.,
- w dniu 25 marca 2016 roku w K. w kwocie 1.479,15 zł.,
- w dniu 25 kwietnia 2016 roku w K. w kwocie 1.279,15 zł.,
- w dniu 25 maja 2016 roku w K. w kwocie 1.279,15 zł.
- w dniu 25 czerwca 2016 roku w K. w kwocie 1.279,15 zł.,
- w dniu 25 lipca 2016 roku w K. w kwocie 1.279,15 zł.,
- w dniu 25 sierpnia 2016 roku w K. w kwocie 1.279,15 zł.

W późniejszym okresie D. K., kiedy już podjął pracę, zaczął spłacać ZUS. Aktualnie jego zadłużenie z tytułu nienależnie pobranej renty rodzinnej zawiera się w łącznej kwocie należności głównej 14.210,20 zł.

[dowody : wyjaśnienia D. K. (k. 71-72, 84-85, 118v), zeznania M. B. (k. 20-23, 61, 118v), zeznania M. P. (k. 45, 118v), informacja z ZUS (k. 1-2, 116), informacja z (...) (k. 16), wniosek o rentę rodzinną (k. 24), zaświadczenie (k. 25), decyzja ZUS (k. 26-27), decyzja (...) (k. 46)]

D. K. ma 23 lata, jest bezdzietnym kawalerem. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Nie był leczony psychiatrycznie ani odwykowo. Nie był uprzednio karany. Z tytułu prac dorywczych w charakterze kierowcy, jako dostawca pizzy, uzyskuje dochód w kwocie około 1.000 zł.

[dowody : oświadczenie i wyjaśnienia D. K. (k. 71-72, 84), informacja o osobie z Krajowego Rejestru Karnego (k. 77), odpisy wyroków (k.), dane osobopoznawcze (k. 78)]

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wina oskarżonego nie może budzić żadnych wątpliwości. Analiza znajdujących się w sprawie dokumentów, zeznania świadków oraz wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego wskazują bowiem niezbicie, że D. K. regularnie co miesiąc pobierał rentę rodzinną z ZUS, jednocześnie nie będąc do tego uprawnionym, skoro zaprzestał kontynuowania nauki, to zaś było okolicznością niezbędną do jej wypłaty i mimo tego, D. K. nie powiadomił o tym organu rentowego, czym wprowadzał w błąd pracowników ZUS co do tego, że dalej należne jest mu to świadczenie a sytuacja taka trwała przez okres 7 miesięcy w 2015 i tyleż samo w 2016 roku.

Odpowiedzialności karnej z art. 286 § 1 k.k. podlega sprawca, który w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem, za pomocą wprowadzenia jej w błąd, wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

Art. 91 § 1 k.k. stanowi zaś, że jeżeli sprawca popełnia w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, sąd orzeka jedną karę określoną w przepisie stanowiącym podstawę jej wymiaru dla każdego z tych przestępstw, w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.

D. K. oczywiście działał z zamiarem wprowadzenia organu rentowego w błąd. Nie będąc już uczniem, słuchaczem szkoły(...), wiedział że powinien o tym poinformować ZUS, lecz tego nie zrobił a dodatkowo cały czas przyjmował comiesięczne świadczenie rentowe, mimo że nie był do tego uprawniony. Wprowadził tym samym w błąd pracowników ZUS.

Reasumując, powyżej przedstawione dyspozycje przepisów oraz zgromadzone dowody pozwalały na dokonanie w zaistniałym w sprawie stanie faktycznym bezspornego ustalenia, iż szereg analogicznych zachowań oskarżonego D. K. w okresie

od dnia 25 lutego 2015 roku do dnia 25 sierpnia 2015 roku oraz w okresie od dnia 25 lutego 2016 roku do dnia 25 sierpnia 2016 roku, oczywiście wyczerpał znamiona czynu opisanego w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. a dokonana subsumpcja jest prawidłowa.

W ocenie Sądu karą adekwatną do okoliczności popełnienia przez oskarżonego przedmiotowego czynu, a także uwzględniającą stopień jego zawinienia i społecznej szkodliwości jego czynu, będzie kara 7 miesięcy pozbawienia wolności. Stopień zawinienia oskarżonego należy ocenić jako wysoki, bowiem oskarżony działał umyślnie, z niskich pobudek, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Chciał uzyskać przysporzenie majątkowe, mimo że to mu się nie należało z uwagi na zaprzestanie kontynuowania nauki i te świadczenia przez długi czas bo w latach 2015 i 2016, okresowo od lutego do sierpnia otrzymywał. Czynił to mimo powszechnie znanego zakazu naruszania dobra prawnego jakim jest pewność obrotu prawnego oraz rzetelność i prawidłowość obrotu gospodarczego. Podobnie należy ocenić stopień społecznej szkodliwości jego czynu. Zachowanie oskarżonego godziło w pewność obrotu tak prawnego jak i gospodarczego oraz jego rzetelność a także naruszało zasady tego obrotu. Motywem, pobudką była tu chęć uzyskania środków finansowych. Z kolei wartość wyrządzonej szkody też nie jest mała – to 18.047,62 zł. – ale jest to też kwota,

która w ogólnych stosunkach gospodarczych przez okres dwóch lat na pewno nie jest specjalnie wysoka bacząc na kwoty jakimi na co dzień rozporządza choćby właśnie ZUS.

Stopień społecznej szkodliwości czynu w konsekwencji Sąd uznał za znaczny.

W efekcie Sąd uznał za całkowicie uzasadniony pierwotny wniosek oskarżyciela publicznego złożony w trybie art. 335 k.p.k. (k. 90-93) i wymierzył oskarżonemu D. K. karę pozbawienia wolności o jaką wnioskował oskarżyciel, tj. 7 miesięcy pozbawienia wolności, albowiem w odniesieniu do okoliczności sprawy nie jest to kara zbyt surowa, nie przystająca do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości czynu. Kara ta całkowicie też spełni zdaniem Sądu swoje cele wychowawcze wobec D. K., winna nauczyć go szacunku dla obowiązujących norm prawnych, a także wskaże innym, potencjalnym sprawcom podobnych czynów na nieopłacalność ich dokonywania, tym bardziej, że jak to Sąd wie z urzędu, podobne sytuacje dotyczące rent rodzinnych wypłacanych uczniom rezygnującym z nauki nie jest niestety rzadkością.

Z uwagi na uprzednią niekaralność oskarżonego, Sąd stwierdza, że zachowania oskarżonego winny być postrzegane jako incydent w jego życiu, który zdarzył mu się na progu wejścia w dorosłość, kiedy to nie mając źródeł dochodu, porzucił dalszą naukę, jednocześnie chcąc utrzymać dopływ kapitału do własnej kieszeni, miesięcznie w kwocie około 1.270 zł. Oskarżony dopuścił się tychże zachowań przestępczych, po raz pierwszy i jedyny w życiu, co ważne zrozumiał swój błąd, aktualnie choć dorywczo to jednak pracuje i spłaca swoje zadłużenie, nie ma zatem powodu by przyjmować, że w przyszłości ponownie naruszy obowiązujący porządek prawny. Sąd doszedł zatem do przekonania, że cele wymierzonej oskarżonemu kary, przy wszystkich wskazanych wyżej aspektach, zostaną spełnione przy czasowym niewykonywaniu kary. Oskarżony naprawia szkodę, prowadzi

w miarę ustabilizowany tryb życia, nie popełnił żadnych więcej przestępstw, tak więc jego warunki i właściwości osobiste pozwalają przypuszczać, że w przyszłości nie popełni

już ponownie przestępstwa. Dlatego też kierując się dyspozycją art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art.

70 § 1 k.k., Sąd doszedł do przekonania, że D. K. w pełni zasłużył

na dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności skoro istnieje pozytywna prognoza co do jego zachowania na przyszłość i zawiesił wykonanie orzeczonej wobec niego kary 7 miesięcy pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 2 lata, również pierwotnie wnioskowany przez oskarżyciela publicznego.

Okres ten jest w pełni wystarczający do sprawdzenia czy oskarżony wykorzysta daną mu szansę życia w zgodzie z obowiązującym porządkiem prawnym. Tylko ubocznie Sąd jeszcze wskazuje, że oskarżony nie mógł być traktowany jako sprawca młodociany, gdyż w ostatnim okresie popełniania przez niego czynu z aktu oskarżenia (25 sierpnia 2016 roku), miał już ukończone 21 lat.

Mając na względzie powyższe, tj. orzeczoną karę pozbawienia wolności i jej wymiar oraz warunkowe zawieszenie jej wykonania, Sąd orzekł dodatkowo karę grzywny

w wysokości 100 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 15 złotych. Po pierwsze bowiem sama kara pozbawienia wolności z uwagi na jej niewykonywanie byłaby zbyt łagodna, oskarżony po prostu nie czuł by jej ciężaru.

Po wtóre orzeczona kara grzywny nie jest niska, skoro stanowi półtorakrotność miesięcznych dochodów oskarżonego. Będzie zatem wystarczająco dolegliwa dla sprawcy, który ponadto

w jego aktualnej sytuacji materialnej nie jest faktycznie w stanie uiścić jej w jakiegokolwiek wyższej wysokości skoro świadczy pracę dorywczą a ponadto będzie musiał uregulować zadłużenie wobec ZUS. W końcu Sąd zwraca uwagę, że orzeczona grzywna ma na celu unaocznienie oskarżonemu nieopłacalności popełniania przestępstw przeciwko mieniu. Ilość stawek jest uzasadniona przede wszystkim wagą czynu, sposobem zachowania oskarżonego, wszystkimi tymi przesłankami które przyświecały Sądowi przy wymierzaniu kary pozbawienia wolności. Z kolei wysokość jednej stawki dziennej grzywny ustalono

na poziomie 15 złotych, mając na względzie bardzo niskie możliwości zarobkowe oskarżonego. Jednocześnie młody wiek, zdrowie, witalność, pozwala bez wątpliwości

uznać, że oskarżony może nawet w ramach prac dorywczych uzyskać dochód, który pozwoli mu na zapłacenie kary grzywny orzeczonej przez Sąd, choćby ratalnie.

Ponadto Sąd na podstawie art. 73 § 1 k.k. oddał oskarżonego D. K.

pod dozór kuratora sądowego w okresie próby, zaś na zasadzie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał go do informowania kuratora sądowego o przebiegu okres próby. Te dodatkowe obowiązki pozwolą sądowi na skuteczne sprawdzanie zachowania D. K.

teraz po przeprowadzeniu niniejszej sprawy – nadzór nad osobą oskarżonego, tak by upewnić się, że nie popełni on więcej przestępstw, jak też że spłaci zadłużenie wobec ZUS w całości.

W tym też celu Sąd na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego D. K. do naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. w pozostałej do uiszczenia części, to jest poprzez zapłatę kwoty 14.210,20 zł. Taka bowiem kwota – jak wynika z ostatniej informacji z ZUS – tytułem należności głównej wciąż nie została uregulowana i oskarżony winien to uczynić bezzwłocznie.

Na koszty sądowe w sprawie złożyły się:

- 40 zł. /2 x 20 zł./ tytułem ryczałtu za doręczenie wezwań i pism w sprawie na etapie postępowania przygotowawczego i przed sądem – na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz.U.2003.108.1026) w zw. z art. 618 § 1 pkt 1 k.p.k.,

- 30 zł. tytułem opłaty za uzyskanie informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz.U.2003.151.1468) w zw. z art. 618 § 1 pkt 10 k.p.k.,

- 180 złotych tytułem opłaty od kary pozbawienia wolności - na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz.U.1983.49.223 t.j. ze zm.);

- 300 złotych tytułem opłaty od kary grzywny - na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz.U.1983.49.223 t.j. ze zm.);

łącznie 550 złotych.

Orzeczenie o kosztach oparto na treści art. 624 § 1 k.p.k. Oskarżony jest co prawda zdrowym, silnym mężczyzną, posiadającym pracę dorywczą, uzyskuje jednak niewielki dochód w tym zakresie a w sytuacji orzeczonej kary grzywny oraz obowiązku naprawienia szkody w pozostałej części, łącznie w kwocie około 16.000 złotych, Sąd uznał że D. K. nie będzie w stanie ponieść dodatkowo kosztów sądowych bez uszczerbku

we własnym utrzymaniu.

Mając na uwadze wszystkie wskazane wyżej okoliczności, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSR Kamil Czyżewski

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć Prok. Rej. K.-Wschód w K..

SSR Kamil Czyżewski